

A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (második tanács)

2007. szeptember 27. *

A C-351/04. sz. ügyben,

az EK 234. cikk alapján benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgyában, amelyet a High Court of Justice (England & Wales), Chancery Division (Egyesült Királyság) a Bírósághoz 2004. augusztus 16-án érkezett, 2004. július 22-i határozatával terjesztett elő az előtte

az **Ikea Wholesale Ltd**

és

a **Commissioners of Customs & Excise**

között folyamatban lévő eljárásban,

A BÍRÓSÁG (második tanács),

tagjai: C. W. A. Timmermans tanácselnök, P. Kūris, R. Silva de Lapuerta, J. Makarczyk és G. Arestis (előadó) bírák,

* Az eljárás nyelve: angol.

főtanácsnok: P. Léger,
hivatalvezető: K. Sztranc-Sławiczek tanácsos,

tekintettel az írásbeli szakaszra és a 2005. október 27-i tárgyalásra,

figyelembe véve a következők által előterjesztett észrevételeket:

- az Ikea Wholesale Ltd képviseletében B. Servais és Y. Melin ügyvédek,

- az Egyesült Királyság Kormánya képviseletében M. Bethell, meghatalmazotti minőségben, segítője: R. Thompson QC,

- az Európai Unió Tanácsa képviseletében J.-P. Hix, meghatalmazotti minőségben, segítője: G. Berrisch Rechtsanwalt,

- az Európai Közösségek Bizottsága képviseletében E. Righini és K. Talaber-Ricz, valamint C. Brown, meghatalmazotti minőségben,

a főtanácsnok indítványának a 2006. április 6-i tárgyaláson történt meghallgatását követően,

meghozta a következő

Ítéletet

- 1 Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem egyrészt az Egyiptomból, Indiából és Pakisztánból származó pamut ágyneműk behozatalára vonatkozó végleges dömpingellenes vám kivetéséről szóló, 1997. november 28-i 2398/97/EK tanácsi rendelet (HL L 332., 1. o.) érvényességére, másrészt a vám alkalmazásának az Indiából származó behozatok tekintetében történő felfüggesztéséről szóló 2398/97/EK tanácsi rendeletet módosító 2001. augusztus 7-i 1644/2001/EK tanácsi rendelet (HL L 219., 1. o.), a 2398/97/EK tanácsi rendeletet módosító és a Pakisztánból származó behozatokra vonatkozó eljárás lezárásáról szóló, 2002. január 28-i 160/2002/EK tanácsi rendelet (HL L 26., 1. o.), valamint az 1644/2001/EK rendelettel módosított és hatályon kívül helyezett, az Indiából származó pamut ágyneműk behozatalára vonatkozó végleges dömpingellenes vám megerősítéséről szóló, 2002. április 22-i 696/2002/EK tanácsi rendelet (HL L 109., 1. o.) (a továbbiakban együttesen: egymást követő rendeletek) közösségi joggal való összeegyeztethetőségére vonatkozik.

- 2 A kérelem előterjesztése azon jogvita keretében történt, amely abból származott, hogy a Commissioners of Customs & Excise (a továbbiakban: Commissioners) elutasította az Ikea Wholesale Ltd (a továbbiakban: Ikea) által a Pakisztánból és Indiából származó pamut ágynemű behozatalakor kifizetett dömpingellenes vámok visszatérítését.

Jogi háttér

- 3 A dömpingellenes intézkedések Európai Közösség általi alkalmazását szabályozó rendelkezések az Európai Közösségben tagsággal nem rendelkező országokból

érkező dömpingelt behozatallal szembeni védelemről szóló, 1995. december 22-i 384/96/EK tanácsi rendeletben (HL L 56., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 11. fejezet, 10. kötet, 45. o.; a továbbiakban: alaprendelet) szerepelnek.

- 4 Az alaprendelet 1. cikkének (1) bekezdése értelmében dömpingellenes vám vehető ki minden olyan dömpingelt termékre, amelynek a Közösségben történő szabad forgalomba bocsátása kárt okoz.
- 5 Az alaprendelet 2. cikkének (6) és (11) bekezdése a következőket írja elő:

„(6) Az eladási, általános és igazgatási költségek, valamint a nyereség összegének a rendes kereskedelmi forgalomban a vizsgált gyártó vagy exportőr hasonló terméke előállításának, illetve értékesítésének tényleges adatain kell alapulnia. Ha ennek alapján az összeg megállapítása nem lehetséges, az összeget a következőképpen lehet meghatározni:

- a) a vizsgálat alá eső többi exportőrre vagy gyártóra nézve, a hasonló terméknek a származási ország hazai piacán való előállítására és értékesítésére vonatkozóan megállapított tényleges összegek súlyozott átlaga alapján;

[...]

(11) A tisztességes összehasonlítást szabályozó vonatkozó rendelkezéseknek megfelelően a dömpingkülönbség megletét a vizsgálati időszak alatt rendszerint a

rendes érték súlyozott átlagának a Közösségbe irányuló összes exportügylet árainak súlyozott átlagával való összehasonlítása, vagy az egyes rendes értékeknek a Közösségbe exportált termékek egyes exportáraival való, ügyletenkénti összehasonlítása alapján kell meghatározni. A súlyozott átlag alapján megállapított rendes értéket azonban a Közösségbe irányuló összes egyedi exportügylet áraival is össze lehet vetni, ha az exportárok vásárlónként, területenként vagy időszakonként jelentős eltéréseket mutatnak, és ha az e bekezdés első mondatában meghatározott módszerek nem tükrözik a gyakorolt dömping teljes mértékét. Ez a bekezdés nem zárja ki a 17. cikk szerinti mintavételt.”

- 6 A szóban forgó rendelet 3. cikkének (5) bekezdése a következőképpen rendelkezik:

„A dömpingelt behozatalnak a Közösség érintett gazdasági ágazatára gyakorolt hatásvizsgálatának mindazoknak a gazdasági tényezőknek és mutatóknak az értékelésére ki kell terjednie, amelyek a gazdasági ágazat helyzetét befolyásolják, beleértve azt a tényt, hogy valamely gazdasági ágazat még a korábbi dömpingelt vagy szubvencionált behozatal hatásaiból való felépülés folyamatában van; figyelembe kell venni a dömpingkülönbözöt tényleges nagyságát; az eladások, a nyereség, a termelés, a piaci részesedés, a termelékenység, a beruházások megtérülésének vagy a kapacitások kihasználtságának tényleges vagy potenciális visszaesését; a közösségi árakat befolyásoló tényezőket; a pénzáramlásra (cash-flow), az árukészletekre, a foglalkoztatottságra, a bérekre, a növekedésre, a tőkebevonási vagy beruházási képességre gyakorolt tényleges és potenciális kedvezőtlen hatásokat. Ez a felsorolás nem kimerítő, és ezen ismérvek közül egynek vagy többnek a fennállása sem ad szükségszerűen döntő útmutatást.”

- 7 A Közösség vámügyi alapjogszabálya a Közösségi Vámkódex létrehozásáról szóló, 1992. október 12-i 2913/92/EGK tanácsi rendelet (HL L 302., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 2. fejezet, 4. kötet, 307. o.). A rendelet ezen eljárásra alkalmazandó rendelkezései a 236. és a 239. cikkben foglaltak.

- 8 A WTO Vitarendező Testülete által dömping- és szubvencióellenes ügyekkel kapcsolatban elfogadott jelentés után a Közösség által hozható intézkedésekről szóló, 2001. július 23-i 1515/2001/EK tanácsi rendelet (HL L 201., 10. o.; magyar nyelvű különkiadás 11. fejezet, 38. kötet, 50. o.) hatodik preambulumbekzdése értelmében:

„A[z egyetértési megállapodás (a továbbiakban:] DSU alkalmazását nem kötik időbeli korlátok. A [Vitarendezési Testület (a továbbiakban:] DSB által elfogadott jelentésben az ajánlások csak jövőbeli hatállyal bírnak. Ennek következtében helyénvaló meghatározni, hogy az e rendelet alapján hozott intézkedések hatálybalépésük idejétől kezdve hatályosak és – eltérő rendelkezés hiányában – nem szolgálnak az ezen időpont előtt beszedett vámok visszatérítésének alapjául.”

- 9 A szóban forgó rendelet 1. cikkének (1) bekezdése a következőképpen rendelkezik:

„Ha a DSB jelentést fogad el a 384/96/EK tanácsi rendelet, a 2026/97/EK rendelet vagy az ezen rendelet alapján hozott közösségi intézkedésről (»vitatott intézkedés«), a 384/96/EK rendelet 15. cikke vagy a 2026/97/EK rendelet 25. cikke alapján létrehozott tanácsadó bizottsággal (»tanácsadó bizottság«) folytatott konzultáció után a Bizottság által előterjesztett javaslat alapján, egyszerű többséggel eljáró Tanács a következők közül egy vagy több, általa megfelelőnek tekintett intézkedést hozhat:

- a) a vitatott intézkedés hatályon kívül helyezése vagy módosítása; vagy
- b) bármely egyéb egyedi intézkedés elfogadása, amelyet az adott körülmények között megfelelőnek tekintenek.”

10 Az 1515/2001 rendelet 2. cikkének (1) bekezdése értelmében:

„A Tanács az 1. cikk (1) bekezdésében említett intézkedések bármelyikét annak érdekében is meghozhatja, hogy figyelembe vegye a DSB által elfogadott jelentésben tett jogi értelmezéseket egy nem vitatott intézkedés vonatkozásában, ha ezt helyénvalónak tekinti.”

11 Az említett rendelet 3. cikkének szövege a következő:

„Az e rendelet alapján elfogadott intézkedések hatálybalépésük időpontjától kezdve hatályosak és – eltérő rendelkezés hiányában – nem szolgálnak az ezen időpont előtt beszedett vámok visszatérítésének alapjául.”

12 Az 1997. június 12-i 1069/97/EK bizottsági rendelet (HL L 156., 11. o., a továbbiakban: ideiglenes rendelet) ideiglenes dömpingellenes vámot vetett ki az Egyiptomból, Indiából és Pakisztánból származó pamutágynemű behozatalára. A 2398/97/EK rendelettel a Tanács végleges dömpingellenes vámot vetett ki a kérdéses importra.

13 A Vitarendezési Testületnek az említett importra vonatkozó ajánlásaira, valamint az 1515/2001/EK rendelet rendelkezéseire tekintettel a Tanács 2001. augusztus 7-én elfogadta az 1644/2001/EK rendeletet. 2002. január 28-án, illetve április 22-én pedig elfogadta a 160/2002/EK és a 696/2002/EK rendeletet. A három említett rendelet közül egyik sem tartalmaz rendelkezést a 2398/97/EK rendelet alapján már kifizetett összegek visszafizetésére vonatkozóan.

- 14 A GATT 1994 VI. cikkének végrehajtásáról szóló megállapodás (HL L 336., 103. o., a továbbiakban: „dömpingellenes megállapodás”) a Kereskedelmi Világszervezetet (a továbbiakban: „WTO”) létrehozó, 1994. április 15-én megkötött egyezmény 1A. mellékletében szerepel, amelyet a többoldalú tárgyalások uruguayi fordulóján (1986–1994) elért megállapodásoknak az Európai Közösség nevében a hatáskörébe tartozó ügyek tekintetében történő megkötéséről szóló, 1994. december 22-i 94/800/EK tanácsi határozat (HL L 336., 1. o.) hagyott jóvá. A WTO-egyezmény 2. melléklete a vitarendezés szabályairól és eljárásairól szóló egyetértési megállapodást tartalmazza. Az egyetértési megállapodás értelmében Vitarendezési Testület jött létre.
- 15 Az említett megállapodás 3. cikkének (2) bekezdése a következőképpen rendelkezik:

„[...] A tagok elismerik, hogy [a WTO vitarendezési rendszere] az idetartozó megállapodások tagjai jogainak és kötelezettségeinek védelmét szolgálja, és az egyezmények rendelkezéseit tisztázza a nemzetközi közjog értelmezésének szokásos szabályai szerint. A DSB ajánlásai és határozatai az idetartozó megállapodásokban meghatározott jogokhoz és kötelezettségekhez sem hozzá nem tehetnek, sem el nem vehetnek azokból.”

A Vitarendezési Testület előtti eljárás

- 16 2000. október 30-i jelentésében a vitarendezéssel foglalkozó vizsgálóbizottság (a továbbiakban: vizsgálóbizottság) úgy ítélte meg, hogy az Európai Közösségek a dömpingellenes megállapodás 2.4.2., 3.4. és 15. cikkéből eredő kötelezettségeikkel összeegyeztethetetlen módon jártak el a 2398/97 rendelet elfogadását eredményező vizsgálatok során alkalmazott módszer tekintetében.

- 17 A Közösség a vizsgálóbizottság egyes következtetéseit vitatta. A WTO keretében létrehozott Fellebbezési Testület (a továbbiakban: Fellebbezési Testület) 2001. március 1-jei jelentésében megerősítette azt, hogy a Közösség által alkalmazott „zeroing” módszer összeegyeztethetetlen a dömpingellenes megállapodás 2.4.2. cikkével, továbbá azt, hogy a Közösség a dömpingellenes megállapodás 2.2.2. cikkének ii. pontjával összeegyeztethetetlen módon járt el a dömpingellenes vizsgálat keretében az igazgatási, az értékesítési és az általános költségek, valamint a nyereség összegének kiszámításakor. E megállapítások ismeretében az említett testület azt ajánlotta, hogy a Vitarendezési Testület hívja fel a Közösséget a szükséges intézkedések meghozatalára annak érdekében, hogy a 2398/97 rendelet összeegyeztethető legyen a dömpingellenes megállapodás értelmében rá háruló kötelezettségekkel.
- 18 2001. március 12-én a Vitarendezési Testület elfogadta a Fellebbezési Testület jelentését, valamint az említett testület jelentésével módosított vizsgálóbizottsági jelentést.

Az alapeljárás és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

- 19 Az Ikea lakberendezési cikkek gyártójaként és forgalmazójaként folytat tevékenységet az Egyesült Királyságban.
- 20 2002. június 10-i levelében a szóban forgó társaság azzal a kéréssel fordult a Commissioners-höz, hogy térítse vissza a Pakisztánból és Indiából származó pamut ágynemű behozatalakor a 2398/97 rendelet alapján kifizetett dömpingellenes vámokat. Azt kérte, hogy a 2000. március hó és 2002. január 29. közötti időszakban importált, Pakisztánból származó pamutágyneműre kivetett vámoknak megfelelő 230 301,74 GBP, továbbá a 2000. március hó és 2001. augusztus 8. közötti időszakban importált, Indiából származó hasonló termékekre kivetett vámok töredékének megfelelő 69 902,29 GBP összeget térítsenek részére vissza. A kérelem a 2913/92 rendelet 236. és 239. cikkén alapult.

- 21 Az Ikea arra hivatkozott, hogy a 2398/97 rendelet értelmében kiszámított dömpingellenes vámok mértéke és a szóban forgó rendelet is jogellenes. Többek között a Vitarendezési Testület által 2001. március 1-jén jóváhagyott jelentésekre, megállapításokra és következtetésekre támaszkodott. 2002. június 26-i levelében a Commissioners elutasította az Ikea által előterjesztett vámvisszatérítés iránti kérelmet.
- 22 Az Ikea által megfogalmazott, a Commissioners elutasító határozatának formális közigazgatási felülvizsgálatára irányuló levélre reagálva a vizsgálóbiztos 2002. november 27-i levelében megerősítette az említett határozatot.
- 23 Az Ikea ezt követően keresetet nyújtott be a VAT and Duties Tribunal of London-hoz a Commissioners határozatának felülvizsgálata keretében hozott határozat ellen. 2003. szeptember 8-án a VAT and Duties Tribunal elutasította az Ikea keresetét, mivel úgy ítélte meg, hogy mégha ez utóbbi az EK 230. cikkének negyedik bekezdése alapján vitathatta volna is a 2398/97 rendelet jogszerűségét, azt nem az előírt határidőn belül tette meg. A VAT and Duties Tribunal tehát úgy ítélte meg, hogy az Ikea nem mentesülhet az előírt elévülés alól, a 2398/97, az 1644/2001 és a 160/2002 rendeletek előzetes döntéshozatal iránti kérelem keretében való vitatásával.
- 24 2003. október 31-én az Ikea ezt a határozatot az 1994. évi pénzügyi törvény (Finance Act) 14. és 15. cikke alapján a High Court of Justice (England & Wales), Chancery Division előtt megfellebbezte. E fellebbezés alátámasztására az Ikea lényegében azt állítja, hogy egyrészt a VAT and Duties Tribunal hibát követett el azzal a megállapítással, hogy az Ikeát közvetlenül és személyében érinti a 2398/97, 1644/2001 és 160/2002 rendelet, másrészt fenntartja, hogy ez utóbbiak teljes egészében vagy részben jogellenesek. 2004. február 17-én az Ikea felhatalmazást kapott arra, hogy tényállításait úgy módosítsa, hogy kifogását a 696/2002 rendeletre is kiterjessze.

25 A High Court of Justice (England & Wales), Chancery Division, miután meghozta arra vonatkozó határozatát, hogy az Ikea az EK 230. cikkének negyedik bekezdése alapján nem volt jogosult a 2398/97 rendelet ellen keresetet indítani, és miután hatályon kívül helyezte a VAT and Duties Tribunal határozatát, úgy döntött, hogy felfüggeszti az eljárást, és a következő kérdéseket terjeszti a Bíróság elé előzetes döntéshozatal iránt:

„1) figyelemmel a WTO (Kereskedelmi Világszervezet) vitarendezési testülete (DSB) vizsgálóbizottságának 2000. október 30-án kelt, WT/DS1412/R számú jelentés 7.2. g) és h) pontjaiban, valamint a WTO vitarendezési testületének fellebbviteli testülete 2002. március 1-jén kelt, WT/DS1141/AB/R számú döntésének 86. és 87. bekezdésében foglaltakra, ellentétes-e a [...] 2398/97 [...] rendelet a közösségi joggal, amennyiben:

- rossz módszert alkalmazott az eladási, általános és igazgatási költségek, valamint a nyereség számítására, a többször módosított [alap]rendelet 2. cikk (6) bekezdés a) pontjával, valamint a Dömpingellenes Megállapodás 2.2.2. ii. cikkével ellentétben;

- rossz módszert alkalmazott beleértve a „zeroing” módszerét, amikor meghatározta a dömpingkülönbség meglétét, miközben a rendes értéket az exportárral vetette össze, ellentétben a[z] [alap]rendelet 2. cikkének (11) bekezdésével és a Dömpingellenes Megállapodás 2.4.2. cikkével; és/vagy

- elmulasztotta értékelni az összes kártényezőt, amely hatással van a közösségi ipar állapotára, és tévedett a közösségi ipart ért kár meghatározásában azáltal, hogy olyan bizonyítékokra támaszkodott, amelyek a közösségi iparon kívüli társaságoktól származtak, ellentétben a[z] [alap]rendelet 3. cikkének (5) bekezdésével és a Dömpingellenes Megállapodás 3.4. cikkével?

2) Az alábbiak közül bármelyik vagy mindegyik:

– az 1644/2001/EK rendelet [...],

– a 160/2002/EK rendelet [...], és/vagy

– a 696/2002/EK rendelet,

összeegyeztethetetlen-e a közösségi joggal (beleértve a[z] [alap]rendelet 1. cikkét, 7. cikke (1) bekezdését és 9. cikke (4) bekezdését, figyelemmel a Dömpingellenes Megállapodás 1., 7.1. és 9. cikkére), amennyiben azokat i. olyan információk újraértékelése alapján fogadták el, melyeket az eredeti vizsgálati időszak alatt gyűjtöttek, és amely újraértékelés megmutatta, hogy az eredeti vizsgálati időszak alatt nem történt dömping vagy csekély mértékű dömping történt; de ii. »a fenti rendelkezések mindezek ellenére mégsem rendelkeznek a 2398/97 rendelet alkalmazásában már megfizetett összegek visszafizetéséről?

3) az 1664/2001, a 160/2002 és a 696/2002 rendelet ezenkívül összeegyeztethetetlen-e a[z] [alap]rendelet 7. cikke (2) bekezdésével és 9. cikke (4) bekezdésével, és az arányosság elvével, amennyiben olyan szintű dömpingellenes vámot írnak elő, amely nem szigorúan arányos a dömping mennyiségével, vagy a kárral, melyet a kérdéses vám hivatott kompenzálni?

4) A fenti kérdésekre adott válaszok különböznek-e az Indiából származó export tekintetében a Pakisztánival szemben, tekintettel

- a WTO DSB előtt folytatott eljárásra és/vagy
- az 1664/2001, 160/2002 és 696/2002 rendeletekben található bizottsági megállapításokra?

5) A fenti kérdésekre adott válaszokra figyelemmel:

- vissza kell-e fizetnie egy nemzeti vámhivatalnak az általa a 2398/97 rendelet alapján beszedett dömpingellenes vámokat vagy azok egy részét; és
- ha igen, kinek és milyen feltételek mellett kell a fizetést teljesítenie?”

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésekről

- ²⁶ Első kérdésével a kérdést előterjesztő bíróság lényegében azt kéri a Bíróságtól, hogy vizsgálja meg a 2398/97 rendelet érvényességét a – Vitarendezési Testület későbbi ajánlásai és határozatai által értelmezett – dömpingellenes megállapodásra, valamint az alaprendeletre figyelemmel.

A 2398/97 rendelet érvényessége a Vitarendezési Testület későbbi ajánlásai és határozatai által értelmezett dömpingellenes megállapodásra figyelemmel

- 27 Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királysága azt állítja, hogy a kereset egyetlen alapját egyértelműen a Vitarendezési Testület ajánlásai és határozatai képezik, ugyanis a 2398/97 rendelet érvényessége az említett tényállítást megelőzően egyetlen külön kereset tárgyát sem képezte. Az Egyesült Királyság hangsúlyozza, hogy a Bíróság számára az, hogy visszamenőlegesen hozzon ítéletet a közösségi jogszabályok jogszerűségéről a Vitarendezési Testület jövőre vonatkozóan érvényes ajánlásai, illetőleg az ezen ajánlások alapját képező határozatok fényében, ellentétes lenne az 1515/2001 rendelet alapját képező alapelvekkel.
- 28 A Tanács és a Bizottság úgy véli, hogy a pamutágynemű-behozatalra vonatkozó említett ajánlások és határozatok nem kötik a Bíróságot, és a 2398/97 rendelet a közösségi jog szerint kizárólag azért nem érvénytelen, mert a Vitarendezési Testület azt a következtetést vonta le, hogy az említett rendelet elfogadása sérti a Közösségnek a dömpingellenes megállapodásban foglalt kötelezettségeit.
- 29 Előzetesen emlékeztetni kell arra, hogy az állandó ítélkezési gyakorlat szerint, figyelemmel szerkezetükre és felépítésükre, a WTO-megállapodások főszabály szerint nem szerepelnek azon jogi normák között, amelyek tekintetében a Bíróság vizsgálhatja a közösségi intézmények jogi aktusainak jogszerűségét (a C-93/02. P. sz., Biret International kontra Tanács ügyben 2003. szeptember 30-án hozott ítélet [EBHT 2003., I-10497. o.] 52. pontja, és a C-377/02. sz., Van Parys ügyben 2005. március 1-jén hozott ítélet [EBHT 2005., I-1465. o.] 39. pontja és az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 30 A Bíróság csak abban az esetben vizsgálhatja a szóban forgó közösségi jogi aktusnak a WTO-szabályokra figyelemmel fennálló jogszerűségét, ha a Közösség a WTO keretében vállalt valamely különös kötelezettséget szándékozott azzal végrehajtani, vagy abban az esetben, ha a közösségi jogi aktus kifejezetten utal a WTO-

megállapodások egyedi rendelkezéseire (a C-149/96. sz., Portugália kontra Tanács ügyben 1999. november 23-án hozott ítélet [EBHT 1999., I-8395. o.] 49. pontja, a fent hivatkozott Biret International kontra Tanács ügyben hozott ítélet 53. pontja, a fent hivatkozott Van Parys-ügyben hozott ítélet 40. pontja és az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

- 31 Az 1515/2001 rendelet 1. cikke értelmében a Tanács a Vitarendezési Testület által elfogadott jelentést követően adott esetben hatályon kívül helyezheti vagy módosíthatja a vitatott intézkedést, illetőleg elfogadhat az adott körülmények között megfelelőnek ítélt bármely egyéb egyedi intézkedést.
- 32 Az 1515/2001 rendeletet annak 4. cikke értelmében a Vitarendezési Testület által 2001. január 1-je után elfogadott jelentésekre kell alkalmazni. A jelen esetben a Vitarendezési Testület 2001. március 12-én elfogadta a Fellebbezési Testület jelentését, valamint az említett testület jelentésével módosított vizsgálóbizottsági jelentést.
- 33 Az 1515/2001 rendelet 3. cikke értelmében az e rendelet alapján elfogadott intézkedések az annak hatálybalépése időpontjától kezdve rendelkeznek joghatással és – eltérő rendelkezés hiányában – nem szolgálnak az ezen időpont előtt beszedett vámok visszatérítésének alapjául. A hivatkozott rendelet (6) preambulumbekzdése e tekintetben úgy rendelkezik, hogy a Vitarendezési Testület által elfogadott jelentésben az ajánlások csak jövőbeli hatállyal bírnak. Ennélfogva „az [1515/2001 rendelet] alapján hozott intézkedések hatálybalépésük időpontjától kezdve rendelkeznek joghatással, és – eltérő rendelkezés hiányában – nem szolgálnak az ezen időpont előtt beszedett vámok visszatérítésének alapjául”.
- 34 Jelen esetben, az 1515/2001 rendelet rendelkezéseire és a Vitarendezési Testület ajánlásaira tekintettel a Tanács először is 2001. augusztus 7-én elfogadta az 1644/2001 rendeletet. Ezt követően 2002. január 28-án elfogadta a 160/2002 rendeletet, majd pedig 2002. április 22-én az 1644/2001 rendelettel módosított és hatályon kívül helyezett, a 2398/97 rendelettel kivetett végleges dömpingellenes vámot megerősítő 696/2002 rendeletet.

- 35 Mindezekből az következik, hogy az alapeljárásbeli ügy körülményeire tekintettel a 2398/97 rendelet jogszerűségét nem lehet a dömpingellenes megállapodásra figyelemmel vizsgálni, ahogyan azt később a Vitarendezési Testület ajánlásai értelmezték, mivel a későbbi rendeletekből egyértelműen az következik, hogy a Közösségnek – a 2398/97 rendelet alapján kifizetett vámok visszatérítésének kizárásával – egyáltalán nem állt szándékában, hogy a WTO keretében vállalt különleges kötelezettséget teljesítsen.

A 2398/97 rendelet érvényessége az alaprendeletre figyelemmel

- 36 A kérdést előterjesztő bíróság ezenkívül a 2398/97 rendelet érvényességére vonatkozóan kéri a választ, tekintettel az alaprendeletre. Lényegében azt kérdezi, hogy a Bizottság nyilvánvaló értékelési hibát követett-e el az érintett termék számtanilag képzett rendes értékének meghatározásakor, a dömpingkülönbözlet és a közösségi gazdasági ágazatnak okozott kár megállapításakor.
- 37 Az alapeljárás felperese az alaprendelet 2. cikkének (6) bekezdésére (valamely termék rendes értékének meghatározása), 2. cikkének (11) bekezdésére (a dömpingkülönbözlet meghatározása), valamint 3. cikkének (5) bekezdésére (a Közösség érintett gazdasági ágazatának okozott kár meghatározása) hivatkozik.
- 38 E tekintetben az Ikea hangsúlyozza, hogy mivel a dömpingellenes megállapodás említett cikkeinek a Vitarendezési Testület határozataiban foglalt értelmezései megerősítik, hogy az érintett közösségi intézmények által a dömpingkülönbözlet és az okozott károk megállapítására szolgáló módszerek tévesek, indokolt figyelembe venni, hogy ezek a módszerek is ellentétesek az alaprendelettel.

- 39 A Bizottság és a Tanács megítélése szerint viszont a 2398/97 rendelet a közösségi jog szerint továbbra is érvényes. A Bizottság, amelyet a Tanács is támogat, úgy véli, hogy a 2398/97 rendelet rendelkezései, amelyek az alaprendelet fényében vitatottak, olyan – hosszú idő óta hatályos – gyakorlatot jelentenek, amelyet a közösségi bíróságok mindaddig nem nyilvánítottak érvénytelennek.
- 40 E tekintetben indokolt kiemelni, ahogyan arra a főtanácsnok is rámutatott indítványának 102. pontjában, hogy a közös kereskedelempolitika és különösen a kereskedelempolitikai védintézkedések területén a Közösség intézményei széles mérlegelési jogkörrel rendelkeznek az általuk vizsgálandó gazdasági, politikai és jogi helyzetek összetettségéből adódóan (lásd ennek kapcsán a 191/82. sz., Fediol kontra Bizottság ügyben 1983. október 4-én hozott ítélet [EBHT 1983., 2913. o.] 26. pontját és a 255/84. sz., Nachi Fujikoshi kontra Tanács ügyben 1987. május 7-én hozott ítélet [EBHT 1987., 1861. o.] 21. pontját).
- 41 Ezekon túlmenően az állandó ítélkezési gyakorlat szerint a dömpingkülönbözet különböző – az alaprendelet 2. cikkének (11) bekezdésében ismertetett – számítási módszerei közötti választás, valamely termék rendes értékének felbecsülése, illetve a kár fennállásának megállapítása összetett gazdasági helyzetek értékelését feltételezi, így az ilyen értékelés bírósági felülvizsgálatának az eljárási szabályok betartásának, a vitatott módszer végrehajtásához kiválasztott tényadatok tényszerű pontosságának, ezen tényadatok értékelése során a nyilvánvaló hiba kizárásának, illetve a hatáskörrel való visszaélés kizárásának ellenőrzésére kell korlátozódnia (lásd ezzel kapcsolatban a 240/84. sz., NTN Toyo Bearing és társai kontra Tanács ügyben 1987. május 7-én hozott ítélet [EBHT 1987., 1809. o.] 19. pontját, a C-156/87. sz., Gestetner Holdings kontra Tanács és Bizottság ügyben 1990. március 14-én hozott ítélet [EBHT 1990., I-781. o.] 63. pontját, valamint a C-150/94. sz., Egyesült Királyság kontra Tanács ügyben 1998. november 19-én hozott ítélet [EBHT 1998., I-7235. o.] 54. pontját).
- 42 Indokolt tehát megvizsgálni, hogy a Közösség intézményei a közösségi jog szerint nyilvánvaló értékelési hibát követtek-e el az érintett termék számtanilag képzett rendes értékének meghatározásakor, a dömpingkülönbözet és a közösségi gazdasági ágazatnak okozott kár megállapításakor.

Az érintett termék számtanilag képzett rendes értékének kiszámításáról

- 43 A rendes értéket a gazdasági társaságok által a Közösségbe exportált valamennyi terméktípus esetében az alaprendelet 2. cikke (3) bekezdésének megfelelően kell kiszámítani. Ezt az értéket úgy kell meghatározni, hogy az egyes társaságok által exportált terméktípusok előállítási költségéhez hozzáadnak egy ésszerű összeget, amely egyrészt az eladási, az igazgatási költségeknek és a felmerült általános költségeknek, másrészt a realizált nyereségnek felel meg.
- 44 Az Indiából származó import vonatkozásában, mivel csak egy társaság esetében volt reprezentatív a belföldi értékesítés összértéke, és a jövedelmező terméktípusok belföldi értékesítése az összes belföldi értékesítés 80%-ánál kevesebbet, de 10%-ánál többet tett ki, ezeket az értékesítéseket úgy tekintették, hogy rendes kereskedelmi forgalomban valósultak meg. Következésképp az egyrészt az eladási, igazgatási és általános költségeknek, másrészt pedig a nyereségnek megfelelő összeg, amelyet a rendes érték meghatározásához használtak a vizsgálat körébe tartozó összes társaság esetében, a szóban forgó társaságnál felmerült és realizált költségeknek felel meg az alaprendelet 2. cikkének (6) bekezdése értelmében. Ugyanez a megállapítás vonatkozik a Pakisztánból származó importra.
- 45 Ami egyetlen társaság árrésének alkalmazását illeti, a 2398/97 rendelet (18) preambulumbekezdése rámutat, hogy az alaprendelet 17. cikke alapján a vizsgálat egy gyártókból/exportőrökből álló mintára korlátozódott, és az együttműködő indiai társaságok túlnyomó többsége olyan exportőr társaság, amely nem értékesít hasonló termékeket a hazai piacon. A Bizottság bevett a mintába öt olyan indiai gyártót/exportőrt, amelyek közül kettő a kiválasztáskor arról nyilatkozott, hogy hasonló termékeket értékesített az említett piacon.

- 46 Azonban ahogyan azt az ideiglenes rendelet (23) preambulumbekzdése kifejti, a vizsgálat kiderítette, hogy ezek közül a gyártók/exportőrök közül csak egynek volt a hazai piacon hasonló termékből reprezentatív értékesítése a vizsgálati időszakban. Ráadásul az alaprendelet 2. cikke (6) bekezdésének a) pontjában a többi exportőr, illetve gyártó számára megállapított nyereség súlyozott értékére való hivatkozás nem zárja ki azt, hogy a kérdéses összeget egyetlen exportőr vagy gyártó ügyleteiből és/vagy terméktípusaiból számított súlyozott átlag alapján lehessen meghatározni.
- 47 E tekintetben indokolt kiemelni, ahogyan arra a főtanácsnok is rámutatott indítványának 132–142. pontjában, hogy a Tanács nem követett el nyilvánvaló értékelési hibát azzal, hogy az eladási, az igazgatási és az egyéb általános költségeknek, valamint a nyereségnek megfelelő összeg megállapításakor úgy ítélte meg, hogy az alaprendelet 2. cikke (6) bekezdésének a) pontja alkalmazható akkor, amikor a rendelkezésre álló adatok egyetlen gyártóra vonatkoznak, és lehetővé teszik a nem rendes kereskedelmi forgalomban bonyolított értékesítésekre vonatkozó adatok kizárását.
- 48 Egyrészt ugyanis az alaprendelet 2. cikke (6) bekezdésének a) pontjában a többes szám használata „a többi exportőr vagy gyártó” kifejezésben nem zárja ki azon társaság adatainak figyelembevételét, amely a több vizsgált társaság közül a származási ország hazai piacán a vizsgálati időszakban hasonló termékből reprezentatív értékesítést valósított meg. Másrészt az, hogy az árrés meghatározásából kiiktatták a többi exportőr vagy gyártó nem rendes kereskedelmi forgalomban bonyolított értékesítését, a rendes érték számtani képzésének helyes módszerét jelenti, amely megfelel az alaprendelet 1. cikkének (2) bekezdésében és 2. cikkének (1) bekezdésében megállapított azon alapelvnek, mely szerint a rendes értéknek főszabály szerint a rendes kereskedelmi forgalom keretében bonyolított értékesítésekre vonatkozó adatokon kell alapulnia.

- 49 Következésképp a Tanács egyáltalán nem követett el nyilvánvaló értékelési hibát az érintett termék számtanilag képzett rendes értékének kiszámításakor.

A dömpingkülönbözlet meghatározásáról

- 50 A dömpingkülönbözlet végleges meghatározása kapcsán a kérdést előterjesztő bíróság azt kérdezi, hogy a globális dömpingkülönbözlet megállapításához használt „zeroing” módszer, ahogyan azt az alapeljárásbeli ügyben a kérdéses dömpingellenes vizsgálat keretében alkalmazták, összeegyeztethető-e az alaprendelet 2. cikkének (11) bekezdésével.
- 51 Előjáróban indokolt emlékeztetni arra, hogy az eladási, igazgatási és egyéb költségek, és a nyereség kiszámítása során állítólag elkövetett hibák, valamint a „zeroing” módszer alkalmazása a dömpingkülönbözlet meghatározására vonatkozik. A dömping meghatározása keretében végrehajtott kiigazítás jogellenessége azonban csak annyiban sértheti a dömpingellenes vám kivetésének jogszerűségét, amennyiben a kivetett dömpingellenes vám meghaladja a kiigazítás nélkül alkalmazandó vámot.
- 52 Az alaprendelet 2. cikkének (12) bekezdése értelmében a dömpingkülönbözlet az az összeg, amellyel a rendes érték az exportárat meghaladja. A dömpingkülönbözletet a vizsgálat lefolytatásával megbízott hatóságok határozzák meg a szóban forgó cikk (10) bekezdésének megfelelően, tisztességes összehasonlítást végezve a hasonló termék rendes értéke és a Közösség irányában alkalmazott exportár között.

- 53 Az alapeljárás-beli ügyben nem vitatott, hogy a dömpingkülönbözlet kiszámítása a számtanilag képzett, súlyozott rendes átlagérték, illetve a súlyozott átlagos exportár terméktípusonkénti összehasonlításával történt. Az érintett intézmények ennek megfelelően először a vizsgálat tárgyát képező termék különböző típusait gyűjtötték össze. Ezek mindegyike esetében kiszámították a súlyozott rendes átlagértéket és a súlyozott átlagos exportárát, majd azokat minden egyes terméktípus esetében összevetették. Bizonyos terméktípusok esetében, ahol az exportár a rendes értéknél alacsonyabb volt, dömpinget állapítottak meg. Más terméktípusok esetében azonban az exportár meghaladta a rendes értéket, negatív dömpingkülönbözletet állapítottak meg.
- 54 A vizsgálat tárgyát képező termék esetében a dömping teljes összegének kiszámításához ezen intézmények ezt követően összeadták a dömping összegét valamennyi olyan terméktípus esetében, amelynél dömpinget állapítottak meg. Az említett intézmények viszont minden negatív dömpingkülönbözletet nulláztak. A dömping teljes összegét ezután minden terméktípus összes exportügylete halmozott értékének százalékos arányában fejezték ki, függetlenül attól, hogy azok dömping tárgyát képezték-e, vagy sem.
- 55 Ebben a tekintetben indokolt kiemelni, hogy az alaprendelet (2) cikkében szereplő kifejezések egyáltalán nem utalnak a „zeroing” módszerre. Épp ellenkezőleg, a szóban forgó rendelet kifejezetten arra kötelezi a Közösség intézményeit, hogy – a 2. cikk (10) és (11) bekezdésében foglalt rendelkezéseknek megfelelően – tisztességesen vessék össze az exportárát a rendes értékkel.
- 56 Az alaprendelet 2. cikkének (11) bekezdése ugyanis kimondja, hogy a rendes érték súlyozott átlagát „a Közösségbe irányuló összes exportügylet árainak súlyozott átlagával” kell összehasonlítani. Ráadásul a jelen esetben az összehasonlítás során a negatív dömpingkülönbözletre a „zeroing” módszer alkalmazása tulajdonképpen az exportügyletek árainak módosításában nyilvánult meg. Következésképp azáltal, hogy a Tanács ezt a módszert alkalmazta az összes hasonló exportár összehasonlítására

hagyatkozva, nem számította ki a globális dömpingkülönbözetet, ennél fogva az említett különbözet kiszámításával a közösségi jog tekintetében nyilvánvaló értékelési hibát követett el.

- 57 Mindezekből az következik, hogy a Közösség intézményei az alaprendelet 2. cikkének (11) bekezdésével összeegyeztethetetlen módon jártak el, amikor a vizsgálat tárgyát képező termékre vonatkozó dömpingkülönbözet kiszámításakor mindegyik érintett terméktípus esetében a „zeroing” módszert alkalmazták a negatív dömpingkülönbözetre.

A kár tényének megállapításáról

- 58 A kérdést előterjesztő bíróság azt kéri a Bíróságtól, hogy értékelje a 2398/97 rendelet érvényességét azt illetően, hogy a rendelet a kár kivizsgálásához elmulasztotta a Közösség egy gazdasági ágazatának helyzetét befolyásoló valamennyi releváns kártényező felmérését, és e kár meghatározásához tévesen hivatkozik a Közösség gazdasági ágazatához nem tartozó társaságokra vonatkozó tényadatokra, megsértve az alaprendelet 3. cikkének (5) bekezdését.
- 59 Emlékeztetni kell arra, hogy az alaprendelet 1. cikkének (1) bekezdése értelmében dömpingellenes vám csak akkor vethető ki dömpingelt termékre, ha annak a Közösségben történő szabad forgalomba bocsátása kárt okoz, a „kár” kifejezés alatt ugyanezen rendelet 3. cikke (1) bekezdésének alkalmazásában a Közösség egy gazdasági ágazatának okozott jelentős hátrányt, a Közösség egy gazdasági ágazatának jelentős hátrány okozásával való fenyegetését, illetve az ilyen gazdasági ágazat létrehozásának jelentős hátráltatását kell érteni.

- 60 E tekintetben indokolt annak megállapítása, hogy a 2398/97 rendelet (34) preambulumbekzdése alapján a Bizottsághoz intézett panaszt benyújtó 35 társaság a teljes közösségi termelés jelentős hányadát teszi ki az alaprendelet 5. cikkének (4) bekezdése értelmében, és így ez utóbbi rendelet 4. cikke (1) bekezdésének megfelelően a közösségi gazdasági ágazatot is képviseli. A 2398/97 rendelet (41) preambulumbekzdéséből azonban az következik, hogy a Közösség valamely gazdasági ágazatának okozott kár kivizsgálása a Közösség egészét érintő adatokra vonatkozott, és elemzését nem korlátozták az említett 4. cikk (1) bekezdésének fogalommeghatározása szerinti közösségi gazdasági ágazat szintjére.
- 61 Azt a kérdést illetően, hogy a közösségi hatóságok nyilvánvaló értékelési hibát követtek-e el azzal, hogy nem értékelték az alaprendelet 3. cikkének (5) bekezdésében ismertetett összes olyan releváns tényezőt, amely a közösségi gazdasági ágazat helyzetére kihatással van, pontosítani kell, hogy az említett rendelkezés a szóban forgó hatóságok számára diszkrecionális jogkört biztosít a különböző mutatók vizsgálata és értékelése során.
- 62 A főtanácsnok úr is rámutatott indítványának 193. és 194. pontjában arra, hogy egyrészt az említett rendelkezés csak a „[közösségi gazdasági ágazat] helyzetére kihatással lévő releváns” gazdasági tényezők és mutatók vizsgálatát követeli meg, másrészt arra, hogy a rendelkezés szövegéből az következik, hogy az ismertetett gazdasági tényezők és mutatók listája „nem kimerítő”.
- 63 Meg kell tehát állapítani, hogy a dömpingelt behozatalnak az említett helyzetre való kihatását vizsgálva, az érintett intézmények, amikor csak azokat a releváns tényezőket értékelték, amelyek erre a helyzetre hatással vannak, nem lépték túl az összetett gazdasági helyzetek értékelésénél részükre biztosított mérlegelési jogkört. Ezenkívül az 1644/2001 rendelet keretében végzett új értékelés során állítólag elkövetett hibák nem befolyásolták a közösségi gazdasági ágazatnak okozott kár meghatározását.

- 64 Ilyen körülmények között indokolt figyelembe venni, hogy a Közösség intézményei semmilyen nyilvánvaló értékelési hibát sem követtek el az említett kár tényének és jelentőségének értékelése során.
- 65 A fenti megfontolások ismeretében az első kérdésre az a válasz, hogy a 2398/97 rendelet 1. cikke érvénytelen, amennyiben a Tanács a vizsgálat tárgyát képező termékre vonatkozóan a dömpingkülönbözet meghatározásához mindegyik érintett terméktípus esetében a negatív dömpingkülönbözetre a „zeroing” módszert alkalmazta.
- 66 Következésképp, mielőtt megválaszolnánk a későbbi rendeletek érvényességére vonatkozó többi kérdést, célszerű megvizsgálni az ötödik kérdést, amely a 2398/97 rendelet 1. cikke érvénytelenségének megállapításából levonható következtetésekre tér ki, és amely az alapeljárásbeli ügyben a szóban forgó importőr által az említett rendelet alkalmazásában megfizetett dömpingellenes vámok visszatérítésére való jogosultságra vonatkozik.
- 67 A nemzeti hatóságokra hárul az a feladat, hogy nemzeti jogrendjükben levonják a következtetéseket az érvényesség vizsgálatára vonatkozó előzetes döntéshozatalra utalás keretében történő érvénytelenné nyilvánításból (a 23/75. sz. Rey Soda ügyben 1975. október 30-án hozott ítélet [EBHT 1975., 1279. o.] 51. pontja), amelynek folyamánként a 2398/97 rendelet alapján megfizetett dömpingellenes vámok a 2913/92 rendelet 236. cikkének (1) bekezdése értelmében jogszerűen nem lennének kivethetők, és főszabály szerint azokat a vámhatóságoknak a szóban forgó rendelkezés alapján vissza kellene téríteniük, feltéve hogy a vámvisszatérítéshez szükséges valamennyi feltétel – köztük az említett cikk (2) bekezdésében foglalt feltétel – fennáll, amelynek az ellenőrzése a kérdést előterjesztő bíróság feladata.

- 68 Ezt követően indokolt rámutatni arra, hogy csak a nemzeti bíróságok rendelkeznek hatáskörrel a nemzeti szerv által – egy később érvénytelennek nyilvánított közösségi jogszabály alapján – jogosulatlanul beszedett összegek visszaigénylése iránti kereset elbírálására (lásd ebben az értelemben a 20/88. sz., Roquette kontra Bizottság ügyben 1989. május 30-án hozott ítélet [EBHT 1989., 1553. o.] 14. pontját, valamint a C-282/90. sz., Vreugdenhil kontra Bizottság ügyben 1992. március 13-án hozott ítélet [EBHT 1992., I-1937. o.] 12. pontját).
- 69 Mindezek alapján az ötödik kérdést úgy kell megválaszolni, hogy az alapeljárásbeli ügyben érintetthez hasonló olyan importőröknek, akik a nemzeti bírósághoz keresetet nyújtottak be az olyan határozatok ellen, amelyek alapján – az ezen ítélet értelmében érvénytelennek nyilvánított 2398/97 rendelet alkalmazásában – tőlük dömpingellenes vámokat szedtek be, az alapeljárás keretében főszabály szerint jogukban áll ezen érvénytelenségre hivatkozni, a szóban forgó vámoknak a 2913/92 rendelet 236. cikkének (1) bekezdése szerinti visszatérítése érdekében.

A költségekről

- 70 Mivel ez az eljárás az alapeljárásban részt vevő felek számára a kérdést előterjesztő bíróság előtt folyamatban lévő eljárás egy szakaszát képezi, ez a bíróság dönt a költségekről. Az észrevételeknek a Bíróság elé terjesztésével kapcsolatban felmerült költségek, az említett felek költségeinek kivételével, nem téríthetők meg.

A fenti indokok alapján a Bíróság (második tanács) a következőképpen határozott:

- 1) **Az Egyiptomból, Indiából és Pakisztánból származó pamut ágyneműk behozatalára vonatkozó végleges dömpingellenes vám kivetéséről szóló, 1997. november 28-i 2398/97 tanácsi rendelet első cikke érvénytelen, amennyiben az Európai Unió Tanácsa a vizsgálat tárgyát képező termékre vonatkozóan a dömpingkülönbözet meghatározásához mindegyik érintett terméktípus esetében a „zeroing” módszert alkalmazta a negatív dömpingkülönbözetre.**

- 2) **Az alapeljárásbeli ügyben érintetthez hasonló olyan importőröknek, akik a nemzeti bírósághoz keresetet nyújtottak be az olyan határozatok ellen, amelyek alapján – az ezen ítélet értelmében érvénytelennek nyilvánított 2398/97 rendelet alkalmazásában – tőlük dömpingellenes vámokat szedtek be, az alapeljárás keretében főszabály szerint jogukban áll ezen érvénytelenségre hivatkozni, a szóban forgó vámoknak a Közösségi Vámkódex létrehozásáról szóló, 1992. október 12-i 2913/92/EK rendelet 236. cikkének (1) bekezdése szerinti visszatérítése érdekében.**

Aláírások